

Tiedote, julkaisuvapaa 24.10.19 klo 10

Rakennekalkitusta tutkitaan uutena maatalouden vesiensuojelukeinona

Rakennekalkitus on lupaava keino vähentää savipeltojen eroosiota ja ravinnekuormitusta vesistöihin. Laajassa tutkimushankkeessa selvitetään pelloilla ja laboratorioissa menetelmän tehokkuutta ja oikeanlaista toteutustapaa. Tuloksena syntyy käytännönläheinen opas viljelijöille.

Maatalouden vesiensuojelun tehostamistoimissa erilaiset maanparannusaineet ovat nousseet kiinnostuksen kohteeksi. Hyvä rakenteinen peltomaa pitää maahiukkaset ja ravinteet pellolla viljelykasvien käytössä ja kuormitus vesistöihin pienenee. Maanparannusaineet kiinnostavat viljelijöitä, sillä niiden käyttö voidaan sovittaa osaksi viljelytoimia ja hyötyjä saadaan niin ympäristölle kuin viljelylle.

Rakennekalkituksesta ei vielä riittävästi tietoa Suomessa

Rakennekalkki on maanparannusaine, jossa peltomaa käsitellään reaktiivista kalkkia eli sammutettu ja/tai poltettua kalkkia sisältävällä kalkitusaineella. Se sopii savespitoisille pelloille, joilla on kalkitustarvetta. Rakennekalkki levitetään sadonkorjuun jälkeen tasaisesti pellon pintaan ja muokataan maahan kahden vuorokauden sisällä levityksestä.

- Rakennekalkituksesta on saatu hyviä kokemuksia Ruotsissa. Menetelmän avulla voidaan parantaa pitkäaikaisesti maan mururakennetta. Suomessa käytön laajentaminen edellyttää kuitenkin lisää tutkimustietoa rakennekalkituksen oikeasta toteutuksesta ja vaikutuksista, kertoo projektipäällikkö Juha Kääriä Turun ammattikorkeakoulusta.

Hanke selvittää optimaalista toteutusta ja vaikutuksia

Rakennekalkki maatalouden vesiensuojelumenetelmänä –hankkeessa tutkitaan rakennekalkin toimivuutta ja sopivaa annostelua erilaisissa olosuhteissa ja eri maalajeilla. Tavoitteena on tutkia rakennekalkin vaikutus vesistökuormitukseen, maaperään ja satoon sekä selvittää optimaaliset käyttömäärät ja levitysajankohdat.

Tutkimustyötä tehdään niin laboratorio- kuin pelto-olosuhteissa Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pirkanmaalla. Eurajoen valuma-alueella toteutetaan ensi syksynä rakennekalkin peltolevityskoe yhteistyössä valuma-alueen viljelijöiden kanssa vajaan 200 ha alalla. Paimiossa on jo tänä syksynä levitetty rakennekalkkia kolmelle Sokerijuurikkaan tutkimuskeskuksen koekentälle. Kolmas pilottikohde sijaitsee Turun kaupungin omistamilla pelloilla Turun seudulla. Lisäksi jatketaan Kangasalan Pakkalanjärven valuma-alueella syksyllä 2018 toteutetun peltomaa rakennekalkituksen vaikutusten seuranta.

Tulokset käyttöön vesien tilan parantamiseksi

Tutkimustulosten ja viljelijöiltä saatujen kokemusten perusteella julkaistaan vuoden 2021 lopulla käytännönläheinen opas rakennekalkituksen oikeanlaiseen toteutukseen. Tulosten perusteella on mahdollista edistää rakennekalkituksen käyttöönottoa erityisesti niillä peltoalueilla, joilla menetelmällä voidaan tehokkaimmin vähentää vesistöihin kohdistuvaa ravinnekuormitusta.

Laajaa yhteistyöhanketta vetää Turun ammattikorkeakoulu ja toteuttajina ovat mukana Pyhäjärvi-instituutti, Luonnonvarakeskus, Suomen ympäristökeskus, Sokerijuurikkaan tutkimuskeskus, Turun kaupunki ja ProAgria Länsi-Suomi. Hanketta rahoittaa ympäristöministeriö osana Vesiensuojelun tehostamisohjelmaa, jossa tavoitteena on muun muassa vähentää maatalouden ravinnepäästöjä vesistöihin uusilla innovatiivisilla keinoilla.

Viljelijä- ja sidosryhmätilaisuus Eurajoella 19.11. klo 12.30-14.30

Rakennekalkitusmenetelmästä ja hankkeen toimenpiteistä kerrotaan tarkemmin viljelijä- ja sidosryhmätilaisuudessa Eurajoen kristillisellä opistolla 19.11. Tiedotusvälineiden edustajat ovat lämpimästi tervetulleita mukaan myös tähän tilaisuuteen.

Toimitusten käyttöön on saatavilla valokuvia ja video rakennekalkituksen toteutuksesta:

<https://www.proagria.fi/sisalto/tiedote-24102019-13991>

Vesiensuojelun tehostamisohjelma (ympäristöministeriö)

Ympäristöministeriön käynnistämä Vesiensuojelun tehostamisohjelma 2019–2023 on merkittävä panostus vesien suojeluun: tavoitteena on Itämeren ja sisävesien hyvä tila. Ohjelman toimilla vähennetään maa- ja metsätalouden ravinnekuormitusta vesiin, puhdistetaan hylkyjä öljystä, kunnostetaan vesistöjä sekä vähennetään haitallisia aineita kaupunkivesistä.

Lisätietoja:

Juha Kääriä, projektipäällikkö, Turun ammattikorkeakoulu. Hankkeen koordinointi.
juha.kaaria@turkuamk.fi, 050 598 5776

Tarja Haaranen, ohjelmapäällikkö, ympäristöministeriö. Vesiensuojelun tehostamisohjelma.
tarja.haaranen@ym.fi, 0295 250 282

Henri Vaarala, asiantuntija, Pyhäjärvi-instituutti. Eurajoen valuma-aluepilotointi.
henri.vaarala@pji.fi, 050 338 5319

Maria Kämäri, kehitysinsinööri, Suomen ympäristökeskus. Rakennekalkituksen vesistövaikutusten arviointi.
maria.kamari@ymparisto.fi, 029 525 1334

Helena Soinne, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus. Rakennekalkin maaperävaikutukset, laboratoriokokeet.
helena.soinne@luke.fi, 029 532 2118

Sakari Malmilehto, tutkija, Sokerijuurikkaan tutkimuskeskus. Sato- ja maaperävaikutukset.
sakari.malmilehto@sjt.fi, 040 518 9087

Liisa Vainio, ympäristönsuojelusuunnittelija, Turun kaupunki. Koekenttäjärjestelyt.
liisa.vainio@turku.fi, 040 526 4767

Terhi Ajosenpää, hankkeen viestintävastaava, ProAgria Länsi-Suomi. Viestintä.
terhi.ajosenpaa@proagria.fi, 043 825 1221